

5. KAPITOLA

Druhý den krátce po deváté přicházím na úřad. Starostova kancelář je zařízená v duchu sedmdesátých let minulého století, ani by mě nepřekvapil portrét Gustáva Husáka na stěně za jeho zády. Jurčo sedí za stolem. Metodou dvou prstů ťuká do klávesnice tak mocně, že kdyby si ta chuděra, navržená pro drobné tchajwanské ručičky, mohla vybrat, určitě by dala přednost lámání ve středověkém kole.

Hned jak mě starosta zaregistruje, ukáže na židli před sebou.

„Sedněte si!“ vyzve mě a nadále soustředěně a rychlostí jedno písmeno za pět vteřin pokračuje v psaní. „Hned se do toho dáme.“

Potom kontrolně proběhne text na monitoru, pokývá hlavou ze strany na stranu, jako že to ujde, ale mohlo by to být i lepší, a stlačí enter.

„Hotovo,“ oddechne si. „Nesnáším tyto, tyto... No, však víte co.“

Nejsem si jistý, jestli má termínem „však víte co“ na mysli některou složku informačních technologií, anebo jen nenávidí administrativu natolik, že jí nemůže přijít na jméno. Každopádně by mu víc svědčil psací stroj, přinejmenším je odolnější. Anebo klín a kamenná deska.

Jurčo se postaví a zamíří ke dveřím, kterými jsem právě vešel. Jednou nohou vykročí do chodby a zakřičí:

„Helenko!“

„Ano, pane starosto!?“ ozve se kultivovaný ženský hlas.

„Doneste nám dvě kávy, Helenko,“ obrátí se ke mně. „Dáte si kávu, nebo ne?“

„Ano, jistěže,“ odpovídám a přemýšlím, co mi na něm najednou nějak nesedí.

„Hned to bude, pane starosto.“

No k čertu, už to mám! Vždyť ten chlap mi zase vyká. Včera v hospodě mi tykal jako nějakému utřinosovi a dnes mi znovu vyká. Asi to souvisí s místem setkání. Na úřední půdě se mnou nemůže přece mluvit jako u piva. Ještě že se se mnou nevybavuje farář Hruška v kostele, latinsky bych to nedal.

Jurčo se vrátí za stůl a svalí se do křesla. Chvilí na mě zamyšleně hledí, potom vysune z kapsy u košile krabičku cigaret, jednu vytáhne a vloží si ji do úst. Vyklepe další a nabídne i mně. Krouším hlavou na znamení, že nekouřím.

„Ani já bych neměl,“ řekne jen tak pro formu a připálí si zapalovačem.

Slastně si potáhne a vyfoukne oblak dýmu.

„Pořádně nám to tu zkomplikoval, ten váš děda.“

„Ano? A čím?“

„Svou smrtí přece.“

„Nerozumím,“ říkám a tak se i tvářím, „jestli se jedná o náklady na pohřeb, můžu...“

„Nejde o pohřeb,“ stopne mě Jurčo, ale objeví se sekretářka.

„Musíte s tím přestat, pane starosto,“ vyčítá šéfovi a pokládá na stůl podnos se dvěma šálky kávy, cukřenkou a konvičkou smetany. Otočí se ke mně a mile se usměje. „Měl byste slyšet, jak ráno kašle.“

Starosta si ještě jednou potáhne a k Helenčině radosti odloží ze třetiny vykouřenou cigaretu do popelníku.

Když se sekretářka vzdálí, Jurčo otevře zamčený šuplík, vytáhne z něj složku písemností a dvě úředně zapečetěné obálky. Nasliní si prst a začne v papírech listovat.

„Jo, tady to je,“ vytáhne jeden z listů a do jeho levého spodního rohu dopíše dnešní datum. Potom arch s mým jménem na pravé straně otočí a spolu s perem přesune ke mně.

Pustím se do čtení, ale Jurčo mi obsah dokumentu netrpělivě shrne jednou větou.

„Svým podpisem potvrzujete, že přebíráte klíče k nemovitosti s popisným číslem 42/3, ulice Panská, Těkvičné.“

Hned nato mi podává jednu z obálek. Něco v ní cinká. Není to těžké rozhodování. Podepisuju.

Jurčo si do šálku vyklopí polovičku cukřenky a lžičkou promíchá. Asi se řídí heslem, že jestli ho nezabije nikotin, tak pak už zbývá jediné cukr.

„A teď,“ poví důrazně a cosi v jeho hlase mě varuje, že se něco chystá, „se dostáváme k jádru věci.“

„Myslíte tu zbrojnici?“ zpozorním.

Přikývne na souhlas, upije si z kávy a odloží šálek zpět na stůl. Leží na něm ještě jedna zapečetěná obálka.

„V čem je problém?“ snažím se krotit a ani nevím, zda zvědavost, anebo pobouření, „mám přece doklad o vlastnictví. Nechal jsem ho v autě, ale můžu...“

„To nebude třeba,“ ujišťuje mě, „po této stránce je to úplně v pořádku.“

„Tak o co jde?“

Trochu se uklidním, když starosta namísto odpovědi vytáhne ze složky další dokument. Ale znovu znejistím, když mi ho přisune

bez toho, že by do něj předtím vepsal datum jako v předchozím případě. Krátké shrnutí obsahu si však neodpustí.

„Jedná se o statiku, bezpečnost, všeobecné ohrožení a takové ty věci,“ naznačí v obrysech.

Stavební úřad se sídlem v Ružomberku ukládá na podnět obecního úřadu v Těkvičné pokutu vlastníkovi nemovitosti s popisným číslem 42/3, ul. Panská, ve výši 3.000 eur. Důvodem uložení pokuty je technický stav nemovitosti, který neodpovídá normě a představuje ohrožení obecní komunikace, jakož i obyvateľstva.

O tom přece během dědického řízení nepadlo jediné slovo! Ledaže by... No tak počkat, kde je datum? Proletím dokument očima až úplně naspod. V Ružomberku 8. června 2015. Vždyť to bylo přede-
devčirem!

„Je to z této středy,“ říkám a čekám, že mi to starosta vysvětlí jako nedorozumění.

„No ano, došlo to včera.“

„Vy chcete,“ ptám se a provrtávám ho pohledem, „abych zaplatil pokutu za stav budovy, kterou vlastním sotva čtyři dny?“

„No, podívejte se,“ začne Jurčo, „především tu pokutu vám uložil stavební úřad, ne my.“

Podezřívám ho, že tím „my“ myslí sebe.

„Vždyť se tu píše, že na podnět obce.“

„To je pravda, ale...“

„Kde bych asi tak z fleku vzal tři tisíce eur?“ rozčiluju se. Jistěže, nějaké peníze mám, ale ne na to, abych je vyhodil ven oknem.

„Vlastně,“ pokračuje Jurčo věčně, „tady nejde jen o pokutu.“

„A o co tedy?“

„Když budete číst dále,“ ukazuje na papír, „zjistíte, že vám stavební úřad ukládá za povinnost uvést nemovitost do stavu...“

„Cože?“

„Je potřeba ji zrekonstruovat,“ říká, jako bych byl úplný analfabet, co nerozumí úřednímu textu.

„Myslíte jako fasádu, novou střechu a tak?“

Souhlasně přikyvuje. To mu jako přeskočilo?

„Nejdřív se musí řešit statika.“

„Zbláznil jste se?“

„Je mi to líto, pane Krajčí,“ předstírá empatii, „ale ta zbrojnice, jak jste sám viděl, je v dezolátním stavu.“

K čertu, on to myslí vážně!

„Já,“ uvažuji nahlas, „kdybych i zaplatil ty tři tisíce, čistě hypoteticky, nevezmu si přece úvěr na přestavbu takové ruiny.“

„Můžete ten dům prodat,“ navrhuje, jako by ho to právě napadlo.

Zpozorním. Má to připravené a manipuluje se mnou. Usiluje o to mě někam vmanévrovat. O prodeji toho objektu jsem sice uvažoval od samého začátku, ale ne za takovýchto okolností.

„A co se stane,“ ptám se, „jestliže nezaplatím? Tu pokutu.“

„No, podívejte se,“ položí lokty na stůl a spojí konečky prstů, „já musím především hájit zájmy obce.“

„To není žádná odpověď.“

Jurčo se zamyslí, potom natáhne ruku k popelníku pro cigaretu, kterou tam odložil kvůli Helence. Oklepe ji, vloží do úst, potáhne si a položí zpět do popelníku.

„Zdá se, že jsme vykoučili nesprávnou nohou.“

S tím souhlasím.

„Na vaši poslední otázku bych mohl odpovědět, že obec má k dispozici různé právní mechanismy,“ zatím to nezní o moc lépe, „ale doposud jsme se bez nich pokaždé obešli.“

„Máte na mysli nějaký kompromis?“

Jurčo na mě namíří ukazovák, jako že to je to správné slovo.

„Budu k vám upřímný,“ trochu změkne, „potřebuju se té zbrojnice zbavit.“

„Vy ji chcete zbourat?“

„Zbourat, strhnout, rozebrat.“

„Takže jste to na mě narafičili.“

„Možná to tak vypadá,“ připouští, „ale není to tak. A hlavně, a to mi můžete věřit, v tom není nic osobního. Ta zbrojnice spadne tak jako tak. To je fakt. Možná za rok, možná za dva. Vy, jak jsem pochopil, o investici do její rekonstrukce neuvažujete a já bych lhal, kdybych tvrdil, že jsem s tím nepočítal.“

„Aha?“ hraju překvapeného.

„Pojďte,“ zdvihne se z křesla, „něco vám ukážu.“

Následuju ho k zasedacímu stolu, na kterém je rozložené cosi, co vypadá trochu jako mapa a trochu jako letecký snímek.

„Plán rozvoje obce,“ uvede mě do obrazu.

„Tohleto,“ ukáže na čáru uprostřed vesnice, „je Panská.“

Přikyvuju, že rozumím. Jurčo potom zleva doprava postupně označí ukazovákem tři zakreslené stavby.

„Toto je Krajčího, vlastně už váš dům, tento je Lojkův a tady je ta nešťastná zbrojnice.“

Přikyvuju, že rozumím. Tomu, co mi ukazuje, ne tomu, co tím sleduje.

„No a toto,“ opíše prstem kontury obdélníku, který je do plánu zakreslený přerušovanou čarou, „to je nová bytovka.“

„Žádnou bytovku jsem tam...“ začnu, ale zmlknu, když si uvědomím, že součástí šrafovaného půdorysu je i čtverec představující zbrojnici.

„Hodil by se nám i Herbertův dům, na parkoviště a kotelnu.“

„Už tomu rozumím.“

„Bojím se, že ne,“ vyjádří svoje pochybnosti starosta, „pořád si myslíte, že jsme to na vás narafičili.“

„A ne snad?“

„V žádném případě,“ důrazně protestuje, „ukázal jsem to i vašemu dědovi a on souhlasil s tím, že zbrojnici obci daruje. Jenže zemřel dřív, než došlo k podpisu smlouvy.“

„To určitě.“

„No samozřejmě, on by to udělal už jen proto, aby naštvál Lojku, který nás kategoricky odmítl. Ale vám nabízíme slušnou kompenzaci.“

„To ‚kategoricky odmítl‘ znamená ‚poslal někam‘?“ překládám do srozumitelné řeči.

„Ha ha,“ zasměje se na souhlas, „ale vy jste rozumnější, s vámi se dá dohodnout, nebo ne?“

„To záleží na tom, co nabízíte.“

„Co byste říkal jednopokojovému bytu?“

„Myslel jsem spíš na hotovost.“

„Na to, bohužel, momentálně nemáme v rozpočtu prostředky.“

Co bych dělal s jednopokojovým bytem v Těkvičné? Přemýšlím. A co se starou požární zbrojnicí, do které je třeba napumpovat celý majetek? Jurčo má pravdu. Bez stavebního zásahu spadne, to je jisté, a jeho odhad, že k tomu dojde za rok či dva, se mi zdá přehnaně optimistický.

„A co se toho domu týče?“ ptám se nejasně.

„Ten s tím nijak nesouvisí,“ ubezpečuje mě. „Dělejte si s ním, co chcete. Nastěhujte se, dojíždějte na víkendy anebo ho prodejte.“

„A ta pokuta?“

„Jestli se dohodneme,“ vábí mě, „tak máte moje slovo, že se o to postarám.“

Nakonec, říkám si, mi tím návrhem Jurčo vytrhne trn z paty.

„Já, asi,“ váhám, „asi s tím budu souhlasit.“

„Výborně!“ zaraduje se. „Hned to i sepíšeme.“

„Cože, hned?“

„Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek,“ pronese a zakřičí do otevřených dveří. „Helenko, přineste nám prosím tu smlouvu.“

Hned nato se objeví sekretářka, jako kdyby po celou dobu stála za dveřmi, a nese, ať se propadnu, jestli nemám pravdu, už ty smlouvy.

„Vy to máte připravené?“ podivuju se.

„Říkal jsem přece, že jsme se s vaším dědou dohodli,“ připomíná mi.

„Jen jsme na smlouvě vyměnili jeho jméno za vaše,“ vysvětluje mi to Helenka jako úplnou banalitu.

Takže mě ani nenechají si to důkladně promyslet. Musí se bát, abych nezměnil názor. Chvilí ještě otálím, ale když mě Jurčo upozorní, že nabídka je časově omezená a po víkendu už platit nebude, tak to, vem to řas, podepisuju. I tak je zvláštní, říkám si podle toho, co vím, že Koloman Lojka vlastnil tu hasičárnu skoro dvacet roků, můj děda a jeho otec dokonce padesát a já necelé čtyři dny.

„Ták!“ zvolá Jurčo a promne si ruce. „A teď to spolu zapijeme.“

Naráz, kde se vzala, tu se vzala, stojí přede mnou láhev borovičky i se dvěma štamprlaty. Buď vyrostla ze stolu jak hlíva ústříčná,

anebo jak omítka spadla ze stropu. Ani Copperfield by to lépe nedokázal. Jurčo naplní oba půldecáky, jeden ke mně přisune a sekutím hlavy dozadu mi naznačí, jak se pije na ex. Než já vyprázdním jeden, on stihne tři.

„Ách,“ vydechne slastně a potom se energicky postaví, „a jdeme se podívat na ten dům.“